

Z A K O N

O POREZU NA UVOZ UGLJENIČNO INTENZIVNIH PROIZVODA

Uvodna odredba

Član 1.

Ovim zakonom utvrđuje se porez na uvoz ugljenično intenzivnih proizvoda (u daljem tekstu: porez).

Ugljenično intenzivni proizvod

Član 2.

Ugljenično intenzivan proizvod je roba koja se uvozi u Republiku Srbiju, a obuhvaćena je nekom od sledećih kategorija:

1) za gvožđe i čelik iz tarifnih oznaka nomenklature Carinske tarife: 2601 12 00; 7201; 7202 1; 7202 4; 7202 6; 7203; 7206; 7207; 7218; 7224; 7205; 7208; 7209; 7210; 7211; 7212; 7213; 7214; 7215; 7216; 7217; 7219; 7220; 7221; 7222; 7223; 7225; 7226; 7227; 7228; 7229; 7301; 7302; 7303 00; 7304; 7305; 7306; 7307; 7308; 7309 00; 7311 00; 7318 i 7326;

2) za cement iz tarifnih oznaka nomenklature Carinske tarife: 2523 10 00; 2523 21 00; 2523 29 00; 2523 90 00 i 2523 30 00;

3) za đubrivo iz tarifnih oznaka nomenklature Carinske tarife: 2808 00 00; 2814; 2834 21 00; 3102 (osim: 3102 10) i 3105 (osim: 3105 60 00);

4) za aluminijum iz tarifnih oznaka nomenklature Carinske tarife: 7601; 7603; 7604; 7605; 7606; 7607; 7608; 7609 00 00; 7610; 7611 00 00; 7612; 7613 00 00; 7614 i 7616.

Na tarifne oznake iz stava 1. ovog člana primenjuju se propisi o usklađivanju nomenklature Carinske tarife.

Značenje termina

Član 3.

Pojedini pojmovi korišćeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

- 1) nadležni organ je Poreska uprava Republike Srbije;
- 2) emisija CO₂eq označava količinu emisija određenih gasova sa efektom staklene bašte koja je izražena u ekvivalentu ugljen-dioksida;
- 3) validator je lice akreditovano za verifikaciju emisija CO₂eq od strane tela koje je član Međunarodnog akreditacionog foruma (eng. IAF);
- 4) uvoz je stavljanje robe u slobodan promet, u skladu sa carinskim propisima Republike Srbije.

Predmet oporezivanja

Član 4.

Porez se obračunava i plaća na uvoz ugljenično intenzivnih proizvoda u Republiku Srbiju, u skladu sa ovim zakonom.

Obveznik poreza

Član 5.

Obveznik poreza (u daljem tekstu: obveznik) je lice koje uvozi ugljenično intenzivni proizvod u svoje ime i za svoj račun, a u slučaju posrednog carinskog zastupanja, u skladu sa carinskim propisima, obveznik je lice za čiji račun se ugljenično intenzivni proizvodi uvoze u Republiku Srbiju.

Lice iz stava 1. ovog člana ne smatra se obveznikom u smislu ovog zakona ako je u poreskom periodu za koji se podnosi poreska prijava iz člana 10. ovog zakona ukupno uvezlo manje od pet tona ugljenično intenzivnih proizvoda.

Poreska osnovica

Član 6.

Poresku osnovicu za obračun poreza (u daljem tekstu: osnovica) čini ukupna količina emisija CO₂eq koja je nastala tokom procesa proizvodnje ugljenično intenzivnih proizvoda, a koji su uvezeni u Republiku Srbiju od strane obveznika u poreskom periodu.

Osnovica u vezi sa pojedinačnim ugljenično intenzivnim proizvodom utvrđuje se kao:

1) realno nastala količina emisija CO₂eq u vezi sa ugljenično intenzivnim proizvodom, potvrđena u izveštaju validatora, umanjena za referentnu količinu emisija ili

2) procenjena nastala količina emisija CO₂eq u vezi sa ugljenično intenzivnim proizvodom, u slučaju da iz bilo kog razloga validator ne može da potvrdi realno nastalu količinu emisija CO₂eq u vezi sa takvim ugljenično intenzivnim proizvodom.

Ukoliko validator iz stava 2. ovog člana nema sedište, odnosno prebivalište u Republici Srbiji, nadležni organ prihvata izveštaj takvog validatora u slučaju da su ispunjeni sledeći uslovi:

1) validator ima sedište, odnosno prebivalište u zemlji porekla ugljenično intenzivnog proizvoda na koji se odnosi izveštaj;

2) zemlja u kojoj validator ima sedište, odnosno prebivalište priznaje izveštaje koji su sačinili validatori sa sedištem, odnosno prebivalištem u Republici Srbiji.

Referentna količina emisija iz stava 2. tačka 1) ovog člana predstavlja proizvod iznosa referentnih vrednosti emisija koje su utvrđene za određeni proizvodni proces, odnosno aktivnost kao neizbežne uprkos upotrebi najnaprednije raspoložive tehnologije i količinu proizvedenog proizvoda, odnosno obim preduzete aktivnosti u toku poreskog perioda.

Procenjena nastala količina emisija CO₂eq u vezi sa pojedinačnim ugljenično intenzivnim proizvodom iz stava 2. tačka 2) ovog člana predstavlja proizvod količine uvezenog ugljenično intenzivnog proizvoda i podrazumevanih vrednosti emisija CO₂eq u mernoj jedinici tona CO₂eq po toni ugljenično intenzivnog proizvoda.

Ministar nadležan za poslove zaštite životne sredine bliže propisuje referentne vrednosti iz stava 4. ovog člana i podrazumevane vrednosti emisija CO₂eq iz stava 5. ovog člana, uz korišćenje priznatih međunarodnih vrednosti.

Poreski period

Član 7.

Poreski period je kalendarska godina.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, poreski period se razlikuje od kalendarske godine u slučaju prestanka ili otpočinjanja obavljanja delatnosti u toku godine, uključujući i statusne promene, pokretanja postupka stečaja ili likvidacije, kao i u slučaju obustave stečajnog postupka usled prodaje stečajnog dužnika kao pravnog lica, odnosno obustave postupka likvidacije, u toku godine.

Iznos poreza

Član 8.

Iznos poreza obračunava se kao proizvod osnovice iz člana 6. ovog zakona i iznosa poreza za CO₂eq po toni iz stava 2. ovog člana.

Iznos poreza je 4 evra za jednu tonu CO₂eq, u dinarskoj protivvrednosti.

Dinarska protivvrednost iz stava 2. ovog člana utvrđuje se po zvaničnom srednjem kursu evra Narodne banke Srbije na poslednji dan poreskog perioda za koji se poreska prijava podnosi.

Izuzetno, u slučajevima iz člana 7. stava 2. ovog zakona, osim u slučaju otpočinjanja obavljanja delatnosti u toku godine, dinarska protivvrednost iz stava 2. ovog člana utvrđuje se po zvaničnom srednjem kursu evra Narodne banke Srbije na dan 31. decembar godine koja prethodi godini u kojoj je započeo da teče rok za podnošenje poreske prijave.

Rok za plaćanje poreza

Član 9.

Obveznik je dužan da plati porez u roku za podnošenje poreske prijave.

Poreska prijava

Član 10.

Obveznik je dužan da nadležnom organu podnese poresku prijavu u kojoj je iskazan porez za poreski period.

Uz poresku prijavu iz stava 1. ovog člana obveznik podnosi dokument o verifikaciji emisija povezanih sa ugljenično intenzivnim proizvodima.

Poreska prijava iz stava 1. ovog člana podnosi se isključivo u elektronskom obliku.

Ministar nadležan za poslove finansija bliže propisuje oblik, sadržinu i način podnošenja poreske prijave, kao i prateće dokumentacije.

Član 11.

Poreska prijava se podnosi najkasnije do 31. maja tekućeg poreskog perioda za prethodni poreski period.

Podaci sadržani u poreskoj prijavi iz stava 1. ovog člana moraju odgovarati podacima sadržanim u propisno popunjenim carinskim deklaracijama po kojima su ugljenično intenzivni proizvodi uvezani u Republiku Srbiju.

U slučaju prestanka obavljanja delatnosti iz člana 7. stav 2. ovog zakona, poreska prijava za tekući poreski period se podnosi u rokovima koji su propisani zakonom kojim se uređuje porez na dohodak građana za podnošenje prijave za

prihode od samostalne delatnosti, odnosno zakonom kojim se uređuje porez na dobit pravnih lica za podnošenje prijave za porez na dobit pravnih lica.

U roku iz stava 3. ovog člana se podnosi i poreska prijava za prethodni poreski period, a najkasnije do 31. maja tekućeg poreskog perioda.

Poreski kredit

Član 12.

Obveznik ima pravo na poreski kredit u visini izvršenog plaćanja po osnovu proizvodnje ugljenično intenzivnog proizvoda u zemlji porekla tog proizvoda.

Poreski kredit iz stava 1. ovog člana je iznos za koji se umanjuje obračunati porez.

Plaćanje iz stava 1. ovog člana podrazumeva svaku vrstu naknade čije je plaćanje izvršeno na ime emisije CO₂eq u vezi sa ugljenično intenzivnim proizvodom koji je uvezen u Republiku Srbiju.

Pravo na poreski kredit ostvaruje se pod uslovom da obveznik uz poresku prijavu iz člana 10. ovog zakona dostavi:

- 1) dokaz o izvršenom plaćanju iz stava 1. ovog člana;
- 2) podatke o visini plaćenog iznosa u valuti zemlje porekla, kao i u evrima ukoliko valuta zemlje porekla nije evro, u skladu sa srednjim kursom Narodne banke Srbije na dan plaćanja;
- 3) identifikaciju ugljenično intenzivnih proizvoda i količinu emisija CO₂eq na koje se plaćanje iz stava 1. ovog člana odnosi;
- 4) podatak o metodologiji obračuna emisija CO₂eq na osnovu kojih je izvršeno plaćanje iz stava 1. ovog člana;
- 5) vremenski period na koji se plaćanje odnosi.

Poreski kredit može da se koristi samo za poreski period u kojem je izvršen uvoz ili za poreski period koji neposredno sledi poreskom periodu u kojem je izvršen uvoz.

Ministar nadležan za poslove finansija bliže propisuje način ostvarivanja prava na poreski kredit iz stava 1. ovog člana, način obračuna visine poreskog kredita iz stava 1. ovog člana i dokumentaciju potrebnu za verifikaciju plaćanja u zemlji porekla.

Poreski kredit ne može biti viši od srazmernog iznosa poreza koji bi bio utvrđen u skladu sa ovim zakonom, u slučaju da je proizvodnja uvezenih ugljenično intenzivnih proizvoda izvršena u postrojenju koje se nalazi na teritoriji Republike Srbije.

Poreski kredit ne može se iskoristiti u iznosu višem od poreske obaveze iskazane u poreskoj prijavi za poreski period na koji se poreski kredit odnosi.

Dostavljanje podataka

Član 13.

Uprava carina Republike Srbije nadležnom organu dostavlja podatke o kojima vodi evidenciju, a koji su u vezi sa uvozom ugljenično intenzivnih proizvoda.

Ministar nadležan za poslove finansija bliže propisuje rokove i podatke koje Uprava carina Republike Srbije dostavlja nadležnom organu u vezi sa stavom 1. ovog člana.

**Primena zakona kojim se uređuju poreski postupak
i poreska administracija**

Član 14.

U pogledu utvrđivanja i naplate poreza, pravnih lekova, zastarelosti prava na utvrđivanje i prava na naplatu poreza, kaznenih odredaba i drugih pitanja koja nisu uređena ovim zakonom primenjuju se odredbe zakona kojim se uređuju poreski postupak i poreska administracija.

Podzakonski akti

Član 15.

Podzakonski akti neophodni za primenu ovog zakona donose se u roku od 180 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Primena na teritoriji Autonomne pokrajine Kosovo i Metohija

Član 16.

Vlada Republike Srbije urediće izvršavanje ovog zakona na teritoriji Autonomne pokrajine Kosovo i Metohija za vreme važenja Rezolucije Saveta bezbednosti OUN broj 1244.

Prelazne i završne odredbe

Član 17.

Odredbe člana 12. ovog zakona primenjivaće se deset godina od dana početka primene ovog zakona.

Član 18.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, a primenjuje se od 1. januara 2026. godine.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama člana 97. tač. 6, 9. i 16. Ustava Republike Srbije, prema kojima Republika Srbija uređuje i obezbeđuje, između ostalog, poreski sistem, sistem zaštite i unapređenja životne sredine, kao i rad republičkih organa.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

• *Problemi koje Zakon treba da reši, odnosno ciljevi koji se Zakonom postižu*

Ovaj zakon se uvodi radi uspostavljanja fiskalnog mehanizma kojim se obezbeđuje oporezivanje i jednak tretman ugljenično intenzivnih uvoznih proizvoda na domaćem tržištu.

S obzirom na planirano uvođenje poreza na emisije gasova sa efektom staklene bašte u Republici Srbiji, cilj zakona je obezbeđivanje ravnopravne konkurentnosti pod jednakim uslovima na tržištu Republike Srbije, uz istovremeno podsticanje smanjenja emisija i unapređenje zaštite životne sredine.

• *Razmatrane mogućnosti da se problemi reše i bez donošenja Zakona*

Imajući u vidu da se poreska materija reguliše zakonom, nema mogućnosti da se problemi reše bez donošenja zakona.

• *Zašto je donošenje zakona najbolji način za rešavanje problema?*

Donošenje ovog zakona je najbolji način za rešavanje problema iz razloga što se radi o zakonskoj materiji koju je jedino i moguće regulisati donošenjem zakona.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Uz član 1.

Ovim članom uređuje se porez na uvoz ugljenično intenzivnih proizvoda.

Uz član 2.

Ovim članom se definišu ugljenično intenzivni proizvodi na čiji se uvoz plaća porez. Lista proizvoda je zasnovana na Mehanizmu prekograničnog prilagođavanja cene ugljenika Evropske unije (u daljem tekstu: CBAM mehanizam), koji takođe predviđa tretman ovih proizvoda. U odnosu na dobro predviđena CBAM mehanizom, isključeni su hidrogen i električna energija zbog zanemarljivo niske proizvodnje hidrogena sa jedne, i tehničkih ograničenja i još uvek nedefinisane precizne metodologije za oporezivanje emisija iz uvoza električne energije sa druge strane.

Uz član 3.

Ovim članom se uređuju pojmovi koji se koriste u daljem tekstu ovog zakona.

Uz član 4.

Ovim članom uređuje se da se porez obračunava i plaća na uvoz ugljenično intenzivnih proizvoda.

Uz član 5.

Ovim članom uređuje se obveznik poreza, kao i izuzetak za lica koja su u poreskom periodu uvezla manje od pet tona ugljenično intenzivnih proizvoda.

Uz član 6.

Ovim članom uređuje se utvrđivanje poreske osnovice.

Uz član 7.

Ovim članom uređuje se poreski period za koji se obračunava i plaća porez.

Uz član 8.

Ovim članom propisuje se utvrđivanje iznosa poreza.

Uz član 9.

Ovim članom uređuje se rok za plaćanje poreza.

Uz čl. 10. i 11.

Ovim čl. definiše se obaveza podnošenja poreske prijave i rok za njeno podnošenje, kao i dokumentacija koja se podnosi uz poresku prijavu.

Uz član 12.

Ovim članom uređuje se pravo obveznika na poreski kredit, gornja granica kao i uslovi za ostvarivanje istog.

Uz član 13.

Ovim članom propisuje se obaveza Uprave carina da dostavlja podatke koji su od značaja za utvrđivanje i kontrolu iskazane poreske obaveze Poreskoj upravi.

Uz član 14.

Ovim članom propisana je primena zakona kojim se uređuju poreski postupak i poreska administracija.

Uz član 15.

Ovim članom uređuje se rok za donošenje podzakonskih akata.

Uz član 16.

Ovim članom propisuje se pravni osnov za donošenje akta Vlade Republike Srbije kojim će se urediti izvršavanje ovog zakona na teritoriji Autonomne pokrajine Kosovo i Metohija za vreme važenja Rezolucije Saveta bezbednosti OUN broj 1244.

Uz član 17.

Ovim članom uređuje se da će se odredbe člana 12. ovog zakona primenjivati deset godina od dana početka primene ovog zakona.

Uz član 18.

Ovim članom uređuje se stupanje na snagu i početak primene ovog zakona.

IV. FINANSIJSKA SREDSTVA POTREBNA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti sredstva u budžetu Republike Srbije.

V. ANALIZA EFEKATA ZAKONA

1. Sagledavanje postojećeg stanja

1) *Prikazati postojeće stanje u predmetnoj oblasti u skladu sa važećim pravnim okvirom.*

Ovim zakonom uvodi se porez na uvoz ugljenično intenzivnih proizvoda u Republici Srbiji. Godišnji uvoz ugljenično intenzivnih proizvoda na teritoriju RS iznosi približno 3,5 miliona tona.

2) Da li je uočen problem u oblasti i na koju ciljnu grupu se odnosi? Predstaviti uzroke i posledice problema. Da li postoje neki drugi razlozi za promenu (intervenciju) u oblasti u slučaju da nije uočen problem?

Nedonošenje ovog zakona imalo bi za posledicu nejednak tretman domaćih proizvođača u odnosu na uvoznike ugljenično intenzivnih proizvoda i s tim u vezi narušene konkurentnosti na domaćem tržištu.

2. Ključna pitanja za utvrđivanje ciljeva

1) Koji cilj je potrebno postići?

Prevenција stvaranja neravnopravnog položaja domaćih proizvođača u odnosu na uvoznike ugljenično intenzivnih proizvoda.

2) Da li je cilj koji se postiže donošenjem propisa usklađen sa ciljevima važećih planskih dokumenata i prioritetnim ciljevima Vlade?

Predlogom zakona se uvodi mehanizam komplementaran mehanizmu iz zakona o porezu na emisije gasova sa efektom staklene bašte, u skladu sa praksom Evropske unije i drugih jurisdikcija koje su prepoznale potrebu za zaštitom domaće industrije kroz mehanizme granične korekcije ugljenika.

3) Na osnovu kog pokazatelja učinka se utvrđuje da li je došlo do postizanja cilja?

Efikasnost primene ovog zakona ocenjivaće se na osnovu iznosa prikupljenih sredstava, broja prijavljenih uvoza, obima oporezovane robe, kao i očuvanja tržišnog učešća domaćih proizvođača u relevantnim sektorima. Primarni cilj predloženog mehanizma jeste uspostavljanje predvidivog i stabilnog okvira za prikupljanje finansijskih sredstava i izjednačavanje tržišnih uslova za domaće i strane proizvođače na tržištu RS.

4) Definirati izvor provere i rokove za prikupljanje podataka za praćenje primene propisa.

Podaci kojima raspolaže Uprava carina i Poreska uprava.

3. Identifikovanje opcija

1) Da li je cilj moguće postići primenom „status quo” opcije? Prikazati posledice primene „status quo” opcije.

Neprimenjivanje predloženog zakonskog rešenja dovelo bi do favorizovanja uvoza u odnosu na domaću proizvodnju, odnosno narušavanja konkurencije na tržištu Republike Srbije.

2) Da li je cilj moguće postići isključivo primenom podsticajnih, informativno-edukativnih, institucionalno-upravljačkih ili mera za obezbeđivanje dobara i usluga,

bez donošenja novog ili izmene postojećeg propisa? Navesti razloge zbog kojih se odustalo od primene ove opcije.

Cilj nije moguće postići primenom drugih (podsticajnih, informativno-edukativnih, institucionalno-upravljačkih ili mera za obezbeđivanje dobara i usluga) bez donošenja novog propisa, budući da je predmet zakona uvođenje poreza koji do sada nije postojao u poresko-pravnom sistemu Republike Srbije i koji se mora uvesti zakonom.

3) Koje su ključne promene koje se propisom predlažu radi postizanja cilja?

Uvođenje poreza na uvoz ugljenično intenzivnih proizvoda.

4) Koje opcije su razmatrane prilikom izrade propisa i navesti razloge zbog kojih se od njih odustalo?

Ne postoji alternativno rešenje kojim bi se omogućio ujednačeni tretman uvoznika i domaćih proizvođača.

5) Koja je međunarodna uporedna praksa u regulisanju oblasti?

Prilikom izrade propisa razmatrana su druga uporednopravna rešenja poput CBAM mehanizma kao skupa mera kojim se postiže ujednačeni tretman domaćih proizvođača i uvoznika.

Evropska unija primenjuje CBAM mehanizam od 2023. godine, sa punom fiskalnom primenom od 2026. godine. Slične mehanizme razmatraju i primenjuju Ujedinjeno Kraljevstvo, Kanada, Turska i Australija.

4. Analiza ekonomskih efekata

1) Da li se predloženim rešenjima propisa uvodi novi, ukida ili menja postojeći administrativni postupak i/ili administrativni zahtev za privredne subjekte i koji su pozitivni efekti ovog rešenja? Da li predložena rešenja utiču na povećanje ili umanjjenje administrativnih troškova i koliko iznosi povećanje ili umanjjenje administrativnih troškova koje snosi privredni subjekt?

Uvodi se administrativni postupak podnošenja poreske prijave i plaćanja poreske obaveze jednom godišnje. Budući da se uvodi novi porez, neophodno je regulisati i navedene administrativne postupke. Nisu predviđeni posebni administrativni troškovi.

2) Da li se predloženim rešenjima propisa uvodi nova, menja ili ukida postojeća finansijska obaveza za privredne subjekte? Koji su pozitivni efekti uvođenja nove, izmena ili ukidanja obaveze?

Uvodi se porez na uvoz ugljenično intenzivnih proizvoda čiji će obveznici biti uvoznici ovih proizvoda (izuzev u slučaju da uvoze manje od pet tona proizvoda na godišnjem nivou). Porez se plaća na godišnjem nivou, do 31. maja tekuće godine – poreskog perioda za prethodnu kalendarsku godinu.

3) Da li se predloženim rešenjima propisa uvodi nova, menja ili ukida postojeća obaveza koja utiče na povećanje ili umanjjenje troškova proizvodnje i/ili pružanja usluga koje snosi privredni subjekt? Koliko iznosi povećanje ili umanjjenje ovih troškova? Da li se obaveza može ispuniti na domaćem tržištu i da li je rok za ispunjenje obaveze primeren? Koji su pozitivni efekti uvođenja nove, izmena ili ukidanja obaveze?

Troškovi za uvoznike se povećavaju, ali su pažljivo odmereni kako bi bili ekvivalentni teretu koji snose domaći proizvođači. Obaveza se može ispuniti na domaćem tržištu, a rokovi su primereni.

4) Na koji način će predložena rešenja propisa uticati na konkurentnost privrednih subjekata na domaćem i inostranom tržištu?

Predlog zakona obezbeđuje izjednačavanje fiskalnog tretmana, čime se štiti konkurentnost domaće industrije na domaćem tržištu. Na međunarodnom tržištu, efekti su neutralni. Predložena poreska stopa je pažljivo odmerena kako bi se umanjio uticaj potencijalnih negativnih efekata.

5) Na koji način će predložena rešenja propisa uticati na konkurenciju?

Predlog zakona podstiče zemlje u regionu da uvedu slične mehanizme, čime se doprinosi regionalnoj harmonizaciji i smanjenju rizika od premeštanja proizvodnje.

6) Na koji način će predložena rešenja propisa uticati na mikro, male i srednje privredne subjekte (MMSP)?

Mikro, mali i srednji privredni subjekti imaće dodatni trošak pri uvozu ugljenično intenzivnih proizvoda, ali samo u slučaju da na godišnjem nivou uvoze više od pet tona ugljenično intenzivnih proizvoda.

5. Analiza efekata na društvo

1) Da li se predloženim rešenjima propisa uvodi novi, ukida ili menja postojeći administrativni postupak za građane i koji su pozitivni efekti ovog rešenja? Da li predložena rešenja propisa utiču na povećanje ili umanjeње administrativnih troškova i koliko iznosi povećanje ili umanjeње administrativnih troškova koje snose građani?

Ne uvodi se novi niti menja ili ukida postojeći administrativni postupak za sva lica koja uvoze manje od pet tona ugljenično intenzivnih proizvoda u poreskom periodu.

2) Da li se predloženim rešenjima propisa uvodi nova, menja ili ukida postojeća finansijska obaveza za građane?

Ne uvodi se nova niti menja ili ukida postojeća finansijska obaveza za građane, već isključivo za uvoznike koji uvoze više od pet tona ugljenično intenzivnih proizvoda u poreskom periodu.

3) Da li se predloženim rešenjima propisa uvodi nova, menja ili ukida postojeća obaveza koja utiče na troškove života?

Rešenja predložena ovim zakonom ne bi trebalo da imaju uticaj na troškove života.

4) Na koji način predložena rešenja propisa utiču na dostupnost, kvalitet i cene roba i usluga od značaja za životni standard stanovništva?

Predlog zakona ne bi trebalo da ima negativan efekat. Predložena poreska stopa je pažljivo odmerena kako bi se umanjio uticaj potencijalnih negativnih efekata.

5) Na koji način predložena rešenja propisa utiču na tržište rada, zapošljavanje, uslove za rad i sindikalno udruživanje?

Zakon nema značajan direktan uticaj na tržište rada.

6) Na koji način predložena rešenja propisa utiču na zdravlje ljudi?

Predlog zakona nema direktan uticaj na zdravlje ljudi.

7) Na koji način predložena rešenja propisa utiču na obim ostvarivanja prava na pravično suđenje, pristupačnost javnim površinama i objektima i pristup informacijama? Na koji način predložena rešenja utiču na kvalitet i dostupnost javnih usluga, usluga sistema socijalne zaštite, sistema zdravstvene zaštite i sistema obrazovanja, kao i drugih javnih usluga, naročito u kontekstu zaštite i unapređenja prava pripadnika osetljivih društvenih grupa?

Predlog zakona nema direktan uticaj na navedeno.

8) Na koji način predložena rešenja propisa utiču na dostupnost kulturnih sadržaja i očuvanje kulturnog nasleđa?

Predlog zakona nema direktan uticaj na navedeno.

9) Da li predložena rešenja propisa imaju različite efekte na žene i muškarce, tj. rodnu ravnopravnost? Opisati te efekte. Da li propis povećava ili umanjuje rodnu ravnopravnost? Koje mere su predviđene za ublažavanja potencijalnih negativnih efekata propisa na rodnu ravnopravnost?

Predlog zakona nema direktan uticaj na navedeno.

6. Analiza efekata na životnu sredinu i klimatske promene.

1) Na koji način predložena rešenja propisa utiču na životnu sredinu?

Predlog zakona ima pozitivan efekat na životnu sredinu na globalnom nivou kroz podsticanje uvoza proizvoda sa nižim emisijama i smanjenje ukupnog ugljeničnog otiska.

7. Analiza upravljačkih efekata.

1) Koje aktivnosti je potrebno sprovesti i u kojim rokovima kako bi se omogućila primena propisa? Koja organizaciona jedinica unutar organa, odnosno organizacije koji vrše javna ovlašćenja, je odgovorna za sprovođenje ovih aktivnosti?

Primena ovog zakona zahteva uspostavljanje sistema kojim se obezbeđuje podnošenje poreske prijave i donošenje podzakonskih akata.

Nadležnosti Ministarstva za zaštitu životne sredine i Ministarstva finansija ogledaju se u donošenju podzakonskih akata neophodnih za primenu ovog zakona.

2) *Odrediti kapacitete organa, odnosno organizacije koji vrše javna ovlašćenja koje je potrebno angažovati za primenu propisa. Da li su kapaciteti dovoljni za primenu propisa?*

Postojeći kapaciteti su delimično adekvatni, ali je potrebno dodatno jačanje tehničkih i administrativnih resursa, posebno u oblasti kontrole i verifikacije emisija iz uvoza.

3) *Na koji način predložena rešenja propisa utiču na efikasnost, odgovornost i transparentnost rada organa, odnosno organizacija koji vrše javna ovlašćenja nadležnih za primenu propisa?*

Predlog zakona nema uticaj na navedeno.

4) *Na koji način predložena rešenja propisa utiču na vladavinu prava?*

Predlog zakona nema uticaj na navedeno.

8. Analiza finansijskih efekata.

1) *Koliko iznose javni rashodi primene propisa i iz kojih izvora finansiranja će se obezbediti sredstva?*

Primena ovog zakona ne zahteva dodatna sredstva.

2) *Kakve će efekte predložena rešenja propisa imati na javne prihode i rashode?*

Predlog zakona povećava javne prihode kroz naplatu poreza, dok rashodi zavise od obima podrške u vezi podsticaja za dekarbonizaciju, koji nisu predmet uređivanja ovog zakona.

9. Analiza rizika.

1) *Navesti ključne rizike za primenu propisa. Koje mere će biti preduzete kako bi se smanjila verovatnoća nastanka rizičnih događaja, odnosno umanjili njihovi efekti koje mere će biti preduzete ukoliko se rizik ostvari?*

Rizici uključuju administrativne izazove. Mere za ublažavanje uključuju postojanje perioda prilagođavanja (godinu dana, s obzirom na to da će se poreske prijave podnositi od 1. januara do 31. maja 2027. godine), propisivanje da se lica koja su u poreskom periodu uvezla manje od pet tona ugljenično intenzivnih proizvoda ne smatraju obveznicima u smislu ovog zakona, kao i edukaciju za primenu propisa.

10. Izveštaj o sprovedenim konsultacijama.

1) *Odrediti ciljne grupe i zainteresovane strane koje je potrebno uključiti u proces konsultacija.*

2) *U kom periodu su sprovedene konsultacije i da li su relevantne informacije o vremenu i mestu primene izabranih metoda konsultacija i njihovim rezultatima,*

objavljene na Portalu „eKonsultacije”? Navesti link sa Portala „eKonsultacije” ili neke druge internet stranice preko koje su sprovedene konsultacije.

3) Navesti ciljne grupe i zainteresovane strane koje su učestvovalе u konsultacijama.

4) Da li su u konsultacije uključeni predstavnici mikro, malih i srednjih privrednih subjekata iz regulisane oblasti i osetljive društvene grupe na koje propis utiče, predstavnici udruženja koja se bave zaštitom životne sredine, kao i predstavnici udruženja koji se bave rodnom ravnopravnošću?

5) Navedite primedbe, sugestije i komentare na tekst propisa, dostavljene u toku konsultacija koje su usvojene.

6) Navedite primedbe, sugestije i komentare na tekst propisa, dostavljene u toku konsultacija koje nisu usvojene i objasniti razloge za njihovo neprihvatanje.

Sprovedena je javna rasprava, gde su bila ukupno četiri termina (8, 10, 15. i 17. oktobar 2025. godine). Nacrti su bili javno dostupni na Portalu „eKonsultacije”.

**IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA
SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE**

1. Ovlašćeni predlagač: Vlada
Obradivač: Ministarstvo finansija

2. Naziv propisa

Predlog zakona o porezu na uvoz ugljenično intenzivnih proizvoda
Draft Law on Carbon-Intensive Product Imports Tax

3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):

a) Odredba Sporazuma koja se odnosi na normativnu sadržinu propisa,

- Naslov IV - Slobodan protok robe, Poglavlje III – Opšte odredbe, član 37. Sporazuma;
- Naslov VIII – Politike saradnje, član 100. Sporazuma;
- Naslov VIII – Politike saradnje, član 111. Sporazuma.

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma,

U skladu sa rokovima iz člana 72. Sporazuma.

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,

Ispunjava u potpunosti

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,

/

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

Poglavlje 3.16 – Oporezivanje

Poglavlje 3.27.3 – Klimatske promene i kvalitet vazduha

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

/Ugovor o funkcionisanju Evropske unije, Naslov VII - Zajednička pravila o konkurenciji, oporezivanju i usklađivanju zakona, Poglavlje 2. – Poreski propisi, čl. 110. i 111. – potpuno usklađeno.

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

/

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,

/

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,

/

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

/

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

Rešenje predloženo Predlogom zakona je usklađeno sa relevantnim odredbama Ugovor o funkcionisanju Evropske unije.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

Da.

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

Ne.

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

U izradi Predloga zakona o porezu na uvoz ugljenično intenzivnih proizvoda nije ostvarena saradnja sa Evropskom unijom.